

Til **borgmestre:**

Fra energirådgivning til **økonomisk overskud**

Energibesparelser i kommunale daginstitutioner

Børneinstitutionen Stenen i Hvidovre Kommune havde i marts 2004 sparet 43 % på elregningen og ca. 16 % på varmeregningen i forhold til året før. "Ingen skal være i tvivl om, at vi har fokus på energien, og at vi synes, det er sjovt," udtaler Niels-Jørgen Teglbærner, leder af børneinstitutionen Stenen.

Fra energirådgivning til økonomisk overskud

Sans for økonomi: Energibesparelser i kommunens institutioner er mere end en overvejelse værd i budgettet. Hvad der bliver sparet på lys og varme kan nemlig bruges på børnehavens frokost eller ture i det fri. Eller på skolerne.

Energibesparelser er ikke bare en miljømæssig investering i fremtiden. Det er også en økonomisk investering med en høj forrentning, så der er råd til fremtidens velfærd.

Gratis råd giver energi: Et foregangsprojekt i ni kommuners daginstitutioner har givet så gode resultater, at kommunerne har bedt om at fortsætte indsatsen på andre områder. Andre kommuner banker på for at komme med på vognen.

Din kommune har samme adgang til at bruge energiselskabernes rådgivning.

Et godt råd, som er betalt

Energiselskaberne inden for el, fjernvarme og naturgas tilbyder lovpligtig vederlagsfri energisparerådgivning. Det vil sige rådgivning, der allerede er betalt via et beløb på energiregningen.

Formålet med rådgivningen er at:

- sænke institutionens energiforbrug.
- sænke CO₂-udslippet.

Metoden er rådgivning om:

- optimering og styring af energiforbruget.

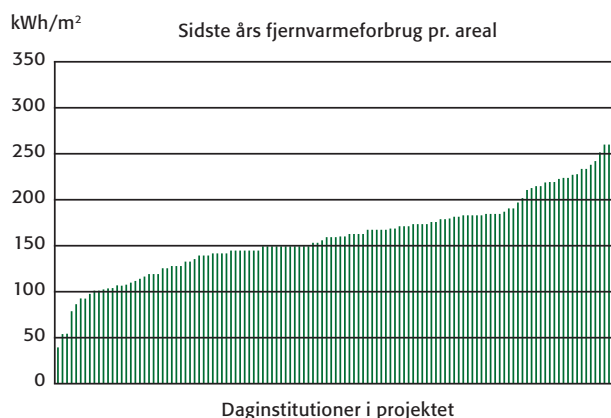
- energirigtige og forsvarlige udskiftninger.
- energirigtig adfærd.

Energiselskabets rådgivere gennemgår sammen med kommunen udvalgte institutioner eller bygninger og peger på mulige besparelser. Bagefter får kommunen et overslag på investeringsomkostninger, besparelsesmuligheder og tilbagebetalingstider. Det er så op til kommunen at gennemføre de rentable investeringer i energibesparelser. Læs mere på www.energuiden.dk, www.spargas.dk eller www.danskfjernvarme.dk.

Ud af starthullerne

- **Rådgivning, der er betalt:** Uanset hvor initiativet til energibesparelser udspringer, er de lokale energiselskabers rådgivning et tilbud om at få metoder, oplysninger og mange erfaringer på banen fra første færd. Og for alle energiformer på én gang.
- **Møde med håndslag:** Indsatsen kan ganske enkelt begynde med et møde mellem kommunens ledelse og energirådgiverne. Mødet er gensidigt forpligtende og sikrer, at der er politisk opbakning til at realisere de besparelser, som rådgivningen ender med at pege på inden for de aftalte rammer.
- **Hvordan får vi råd:** Energirådgiverne kan forklare, hvor meget der indgår i den rådgivning, der allerede er betalt, og hvordan kommunen får råd til investeringerne, der som regel betaler sig hjem på ganske få år.

Sidste års fjernvarmeforbrug pr. m²

Figuren viser 124 daginstitutionernes fjernvarmeforbrug pr. m². Den store variation viser, at der er et stort sparepotentiale.

Der er mange penge at spare ...

Råd til energibesparelser

Råd til energibesparelser

Kommunen har altid mulighed for at finansiere investeringer i energibesparelser.

Af en undtagelse i lånebekendtgørelsens § 2 og en senere ændring af bekendtgørelsen samt Indenrigsministeriets "Vejledning om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v." af 23. august 2000 fremgår det, at kommuner har ret til at låne til energibesparende foranstaltninger. Betingelsen er, at det er kommunen, som optager lånet, hvis der er tale om selvejende institutioner, kommunale selskaber eller lignende.

Ingen ekstra udgifter

Kommunerne kan vælge at finansiere investeringerne gennem KommuneKredit eller gennem det lokale energiselskab, der ofte har en løsning på lager.

Som hovedregel finder man frem til en model, som er udgiftsneutral for kommunen – altså hvor renter og afdrag svarer til besparelsen på energiregningen. Mange vælger også at forlænge løbetiden, så den økonomiske gevinst tikker ind på kontoen allerede fra det øjeblik, investeringen er gennemført.

- Lånebekendtgørelsen, BEK nr. 1102 af 12/12/2002: <http://147.29.40.91/DELFIN/HTML/B2002/0110205.htm>.
- Ændringsforskriften, BEK nr. 1128 af 15/12/2003 findes med henvisning og link i starten af lånebekendtgørelsen.
- Vejledningen: www.im.dk/publikationer/vejl_laantagning00/forside.htm.

Nye energivaner

Den billigste og vigtigste besparelse er den, man opnår ved at skifte til en mere energirigtig adfærd.

Energisparekataloget til institutioner viser, hvordan institutionen kan lave sin egen adfærds-kampagne. Blandt andet med en række konkrete spareråd.

Erfaringerne viser, at det er svært, og at det kræver både kræfter og motivation at ændre adfærd.

Økonomisk gulerod

Regelmæssige aflæsninger af forbruget får resultaterne frem i lyset og holder gejsten oppe. Især hvis institutionen har en økonomisk gulerod at gå efter. Altså at besparelserne kommer børn og personale til gode i deres hverdag.

Det kræver, at kommunen og institutionen deler gevinsten, så alle parter får glæde af indsatsen.

Fakta: Foregangsprojekt om energibesparelser i det offentlige

I 2004-2005 gennemførte energiselskaberne inden for gas, fjernvarme og el et fællesprojekt om energibesparelser i kommunernes daginstitutioner.

Projektets metode blev udviklet og afprøvet i et samarbejde mellem de lokale energiselskaber og kommunerne Albertslund, Ballerup, Grindsted, Hvidovre, Juelsminde, Kolding, Korsør, Næstved og Rødning. Tilsammen har de ni kommuner 124 daginstitutioner.

Konklusion:

- **Mange besparelser at hente:** Institutioner med det højeste energiforbrug, bruger mere end tre gange så meget energi som de institutioner, der har det laveste forbrug.
- **Ældre bygninger bruger mest:** Der er et lavere varme- og

gasforbrug pr. kvadratmeter i nyere bygninger. Middelværdien falder med 33 % fra opførelse i 1960-1976 til efter 1995.

- **Energivaner er afgørende:** Drift af bygningerne og brugernes adfærd er afgørende for energiforbruget, og det største potentiale for besparelser findes her.

Som resultat af projektet er der udarbejdet tre energisperekataloger. Ud over det forhåndenværende er der et målrettet teknisk forvaltning samt et målrettet daginstitutioner. Det sidste indeholder vejledning til institutionens egen adfærds kampagne samt konkrete spareråd.

Læs mere om projektet på: www.energuiden.dk, www.spargas.dk og www.danskfjernvarme.dk.

Energirådgivningen i børnehaverne viser, at der er store besparelser at hente. En børnehave i Filskov kan spare 8,5 % af energiregningen, og så er investeringen betalt tilbage i løbet af et halvt år. I Trehøje Børnehave er der eksempler på besparelser på 12 %, hvor investeringen er tjent hjem allerede efter 3 måneder.

Bestilling af energisperekataloger

Du kan bestille de to øvrige energisperekataloger på www.energuiden.dk, www.spargas.dk eller www.danskfjernvarme.dk. Kontaktdata på energirådgiverne i dit lokale energiselskab finder du på www.energiselskaberne.dk og www.danskfjernvarme.dk.